

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ
LINGUISTIC STUDIES

МІЖНАРОДНИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Засновано в 1994 р.

Випуск 44

Вінниця
ДонНУ імені Василя Стуса
2022

Редакційна рада: Лариса Азарова, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Флорій Бацевич, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Катерина Городенська, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Наталія Іваницька, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Олена Карпенко, доктор філологічних наук, професор (м. Одеса, Україна); Анатолій Мойсієнко, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Людмила Попович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Республіка Сербія); Анатолій Приходько, доктор філологічних наук, професор (м. Запоріжжя, Україна); Ігор Проценко, доктор філософії, доцент (м. Асунсьйон, Парагвай); Міхал Сарновський, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Республіка Польща); Мар'ян Скаб, доктор філологічних наук, професор (м. Чернівці, Україна).

Редакційна колегія: Алла Архангельська, доктор філологічних наук, професор (м. Оломоуц, Чеська Республіка); Ірина Гарбера, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Ілля Данилюк, кандидат філологічних наук, доцент (вебрерактор) (м. Київ, Україна); Ірина Домрачева, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Анатолій Загнітко, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (головний редактор) (м. Вінниця, Україна); Ольга Залужна, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Мілена Іванович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Сербія); Олександр Кіклевич, доктор філологічних наук, професор (м. Ольштин, Польща); Наталя Кобченко, доктор філологічних наук, доцент, (м. Київ, Україна); Людмила Коваль, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Марта Кондратюк, кандидат філологічних наук, PhD (м. Вінниця, Україна); Тетяна Космеда, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Ірина Кочан, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Елла Кравченко, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Костянтин Мізін, доктор філологічних наук, професор (м. Переяслав, Україна); Ганна Ситар, доктор філологічних наук, доцент (м. Прага, Чеська Республіка); Пшемислав Юзвікевич, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Польща); Мотокі Номаті, доктор філологічних наук, професор (м. Хокайдо, Японія).

Рецензенти:

Біскуп І. П., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Грещук В. В., доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університету імені Василя Стефаника);

Кондратенко Н. В., доктор філологічних наук, професор (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

Видання затверджене Міністерством освіти і науки України як фахове («Перелік № 1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» Бюлетень ВАК України. 1999. № 4); («Перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» // Бюлетень ВАК України. 2009. № 12; затверджено постановою президії ВАК України від 18.11.2009 р. № 1-05/5; Наказ № 515 МОН України від 16.05.2016 р.); категорія Б (Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020). Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серії КВ № 22549-12449ПР від 20.02.2017 року.

Затверджено до друку Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 3 від 28 жовтня 2022 р.)

Засновник: Донецький національний університет імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України. Використання матеріалів серії «Лінгвістичні студії Linguistic Studies» передбачає обов'язкове покликання на них. Офіційний сайт збірника: <https://sites.google.com/view/linguisticstudies/>

Л 59 Лінгвістичні студії Linguistic Studies: зб. наук. праць / Донецький національний університет імені Василя Стуса; гол. ред. А. Загнітко. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2022. Вип. 44. 158 с.

Print ISSN 1815-3070

Online ISSN: 2308-0019

ISBN 966-7277-88-7

Розглянуто актуальні проблеми теорії мови, з'ясовано напрями еволюції морфологічних і синтаксичних категорій, визначено актуальні проблеми зіставно-типологічного вивчення мов, а також лінгвістики тексту, дискурсології й дискурс-аналізу, встановлено особливості функційної семантики фразеологічних і лексичних одиниць, окреслено особливості розвитку етнолінгвістики, лінгвокультурології та ономастики, висвітлено напрями прикладної лінгвістики, висловлена оцінка актуальності та значущості нових лінгвістичних праць.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів-філологів.

УДК 801.808.804.807

© Автори статей, 2022

© Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

**LINHVISTYCHNI STUDIYI
LINGUISTIC STUDIES**

INTERNATIONAL COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS
The collection was established in 1994

Volume 44

Vinnytsia
Vasyl' Stus DonNU
2022

Editorial Council: Larysa Azarova, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Floriy Batsevych, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Kateryna Horodenska, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Nataliia Ivanytska, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Olena Karpenko, Doctor of Philology, Professor (Odesa, Ukraine); Anatoliy Moysiyenko, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Lyudmyla Popovych, Doctor of Philology, Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Anatoliy Prykhodko, Doctor of Philology, Professor (Zaporizhzhia, Ukraine); Igor Protsenko, Doctor of Philosophy, Associate Professor (Asunción, Republic of Paraguay); Michal Sarnowski, Doctor of Philology, Professor (Wroclaw, Republic of Poland); Marjan Skab, Doctor of Philology, Professor (Chernivtsi, Ukraine).

Editorial Board: Alla Arkhanhelska, Doctor of Philology, Professor (Olomouc, Czech Republic); Iryna Harbera, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Ilya Danyliuk, Candidate of Philology, Associate Professor (Web Editor) (Kyiv, Ukraine); Iryna Domracheva, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Anatoliy Zahnitko, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS of Ukraine (Editor-in-Chief) (Vinnytsia, Ukraine); Olha Zaluzhna, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Milena Ivanovych, Doctor of Philology, Associate Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Oleksandr Kiklevych, Doctor of Philology, Professor (Olsztyn, Republic of Poland); Natalia Kobchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Kyiv, Ukraine); Liudmyla Koval, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Marta Kondratiuk, candidate of philological sciences, PhD (Vinnytsia, Ukraine); Tetiana Kosmeda, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Iryna Kochan, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Ella Kravchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Kostiantyn Mizin, Doctor of Philology, Professor (Pereiaslav, Ukraine); Motoki Nomachi, Doctor of Philology, Professor (Hokkaido, Japan); Hanna Sytar, Doctor of Philology, Associate Professor (Prague, Czech Republic); Przemysław Józwickiewicz, Doctor of Philology, Associate Professor (Wroclaw, Republic of Poland).

Reviewers:

Biskub Iryna, Doctor of Philology, Professor (Lesya Ukrainka Volyn National University);
Greshchuk Vasyl', Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University);
Kondratenko Nataliia, Doctor of philology, Professor (Odesa I. I. Mechnikov National University).

Publication is approved by HAC of Ukraine as a special ("The List No 1 of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 1999. No 4); ("The List of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 2009. No 12; approved by the Resolution of the Presidium of HAC of Ukraine No 1-05/5 dated 18.11.2009; Decree No 515 of MES of Ukraine dated 16.05.2016); Category "B" (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No 409 of 17.03.2020). Certificate of State Registration of Printing Mass Media of Series KB № 22549-12449IIP dated 20.02.2017.

The collection was approved for publication by the Academic Council of Vasyl' Stus Donetsk National University (Proceedings No 3 dated October 28th, 2022)

Founder: Vasyl' Stus Donetsk National University of MES of Ukraine. At use the materials of the series reference to «Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies» is obligatory. Official website of the Collection: <https://sites.google.com/view/linguisticstudies/>

Л 59 Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies: collection of scientific papers / Vasyl' Stus Donetsk National University; Ed By A. Zahnitko. Vinnytsia: Vasyl' Stus Donetsk National University, 2022. Vol. 44. 158 pp.

Print ISSN 1815-3070
Online ISSN: 2308-0019
ISBN 966-7277-88-7

The collection considers current issues of the theory of language, ascertains the tendencies of evolution of morphological and syntactic categories, identifies the topical issues of comparative-typological study of languages, as well as text linguistics, discourse studies, and discourse analysis, determines the peculiarities of functional semantics of lexical and phraseological units, outlines the features of ethnolinguistics, linguoculturology, and onomastics, highlights the areas of applied linguistics, denotes the evaluation of relevance and importance of recent linguistic works.

The collection is intended for scientists, lecturers, post-graduate students and students-philologists.

UDC 801.808.804.807

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Теорія мови	7
<i>Манакін Володимир. Фактори семантичних спільностей в різних мовах</i>	7
<i>Веселі Любош, Веселі Войцех (Veselý Luboš, Veselý Vojtěch).</i> До питання аналогії між зворотністю і множинністю в чеській мові	19
РОЗДІЛ II. Актуальні проблеми морфології та словотвору	40
<i>Кобченко Наталя. Формальні параметри сучасного українського</i> <i>вокатива: процеси уніфікації іменникової парадигми</i>	40
РОЗДІЛ III. Лінгвоперсонологія	62
<i>Грещук Василь, Кононенко Віталій. Особистість українського</i> <i>вченого-мовознавця</i>	62
РОЗДІЛ IV. Проблеми лінгвістики тексту, дискурсології, когнітивної лінгвістики	75
<i>Іваницька Наталя. Номіналізація в науковому дискурсі:</i> <i>перекладознавчий аспект</i>	75
<i>Лотоцька Наталя. Метафоричні моделі концепту ГНІВ</i> <i>в ідіолекті Романа Іваничука</i>	87
РОЗДІЛ V. Лінгвогеографія, соціолінгвістика, ономастика й термінологія: актуальні підходи, категорії та аспекти	101
<i>Іщук Наталя, Грачова Ірина. Англійські економічні термінологічні сталі вирази</i> <i>та їх переклад українською мовою</i>	101
<i>Мацюк Галина. Фрагменти з соціальної історії української мови:</i> <i>суспільні функції на етнічно змішаних землях генеральної губернії</i> <i>в роки Другої світової війни (1939–1945)</i>	114
РОЗДІЛ VI. Прикладна лінгвістика: напрями й аспекти дослідження	134
<i>Барановська Лідія. Значення іншомовних запозичень у викладанні</i> <i>польської мови як іноземної</i>	134
РОЗДІЛ VII. Хроніки / Рецензії й анотації	148
<i>Загнітко Анатолій. Внутрішньотекстові інтенції словотвірних одиниць.</i> <i>Рец. на монографію: Грещук Василь, Грещук Оксана. Словотвір і текст:</i> <i>[монографія]. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені</i> <i>Василя Стефаника, 2022. 223 с.</i>	148
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	153
ВІДОМОСТІ ПРО РЕЦЕНЗЕНТІВ	155

CONTENTS

SECTION I. Theory of Language	7
<i>Manakin Volodymyr</i> . The factors of semantic commonalities in different languages.....	7
<i>Veselý Luboš, Veselý Vojtěch</i> . On the question of analogy between reciprocals and pluralia tantum in Czech	19
SECTION II. Current Issues of Morphology and Word formation	40
<i>Kobchenko Natalia</i> . Formal parameters of the contemporary Ukrainian vocative: unification of the declension paradigm	40
SECTION III. Linguopersonology	62
<i>Greshchuk Vasył, Kononenko Vitaliy</i> . The personality of a Ukrainian linguist.....	62
SECTION IV. Issues of Text Linguistics, Discourse Studies, and Cognitive Linguistics	75
<i>Ivanytska Natalia</i> . Nominalization in academic discourse: translation-related aspect.	75
<i>Lototska Nataliia</i> . Metaphorical Models of the Concept of Anger in R. Ivanychuk’s Idiolect.....	87
SECTION V. Linguogeography, Sociolinguistics, Onomastics, and Terminology: Current Approaches, Categories, and Aspects	101
<i>Ishchuk Nataliia, Hrachova Iryna</i> . Nominalization in academic discourse: translation-related aspect	101
<i>Matsyuk Halyna</i> . A fragment of the social history of the Ukrainian language: social functions in the ethnically mixed lands of the general governorate during the Second World War (1939-1945)	114
SECTION VI. Applied Linguistics: Trends and Aspects of Studies	134
<i>Baranovska Lidiia</i> . The application of the borrowings in teaching Polish language as a foreign language	134
SECTION VII. Chronicles / Reviews and Summaries	148
<i>Zahnitko Anatolii</i> . Intertextual intentions of word-forming units. Review for the monograph: Vasil Greshchuk, Oksana Greshchuk. Slovotvir i text: [monograph]. Ivano-Frankivsk: Precarpathian National University named after Vasył Stefanyk, 2022. 223.....	148
CONTRIBUTING AUTHORS	153
CONTRIBUTING REVIEWERS	155